

Notulen van het gesprek tussen de raad van de gemeente Heerhugowaard en de commissaris van de Koningin provincie Noord-Holland, gehouden op 18 januari 2008 om 15.30 uur in het gemeentehuis

- Aanwezig: de heer drs. H.M.W. ter Heegde, voorzitter
de heer J.M. Hoogland, raadsgriffier
de heer R.K. Appers, HOP
de heer B. Arkeveld, Burgerbelang
de heer A.J. Botman, CDA
de heer S. Brau, PvdA
mevrouw P.M. Bunte, PvdA
de heer P.C.J. Carnas, Burgerbelang
de heer M. Dijkstra, Burgerbelang
mevrouw J.G. Güse, CDA
mevrouw T. Huijboom - Brouwer, ChristenUnie
de heer A.G.W. Jongenelen, Burgerbelang
de heer M. Kadioglu, PvdA
de heer J.D. Koppelaar, PvdA
de heer C. Kwint, GroenLinks
mevrouw D.C.G. Lo Pizzo, GroenLinks
de heer T.L. Mars, VVD
de heer C.C. Mertens, HOP
mevrouw C.P.M. van 't Schip - Nieuwboer, HOP
de heer J.M. Schipper, Burgerbelang
mevrouw V.C.M. Stam - de Nijs, VVD
mevrouw A.M. Valent - Groot, PvdA
de heer R. Visser, PvdA
de heer W. Witte, VVD
de heer F.J.J. Zuurbier, CDA
de heer C. Zijlmans, Burgerbelang
- Gasten: de heer mr. H.C.J.L. Borghouts, commissaris van de Koningin provincie Noord-Holland
mevrouw mr. J.P.M. Donkers, provincie Noord-Holland
de heer R.A.R. Fillet, provincie Noord-Holland
- Wethouders mevrouw M.F. Baijards - van der Laan, VVD
de heer J.W. de Boer, PvdA
de heer R.J. Piet, CDA
- Afwezig: de heer G. Boellaard, VVD, raadslid
mevrouw E.M. de Goede - van der Crabben, PvdA, raadslid
mevrouw M.P.M. Harlaar - Bot, CDA, raadslid
de heer A. Harren, VVD, raadslid
mevrouw M. Jongejan, Burgerbelang, raadslid
de heer J.G.H.M. van den Heiligenberg, GroenLinks, wethouder
- Notuliste: mevrouw E.M.J. Middelbeek

De voorzitter opent het gesprek en heet iedereen en speciaal de heer Borghouts, mevrouw Donkers en de heer Fillet welkom. De heer Borghouts heeft aangegeven bij zijn werkbezoek ook een gesprek met de gemeenteraad te willen hebben. Er heeft eerder deze dag een gesprek met het college plaatsgevonden en verder is er een bezoek gebracht aan Zandhorst I, II en III, De Mediaan, het Park van Luna en de Stad van de Zon. De commissaris heeft Heerhugowaard vier jaar geleden bezocht en de voorzitter is blij dat dit is vervolmaakt met een tweede bezoek in de tijd dat er in de gemeente Heerhugowaard heel veel wordt en is gerealiseerd. Te merken is dat er door de bevolking van wordt genoten. Men ziet iets gebeuren en dat is ook ongeveer de houding van de raad, die heel constructief is.

De heer Mertens vindt het een goed idee de commissaris uit te nodigen voor de Nieuwjaarsduik 2009.

De heer Borghouts doet dit graag, want hij heeft gezien dat hij er alleen maar met zijn voeten in hoeft.

De voorzitter zegt dat dit een misverstand is, dat ook niet door de Stadskrant die de commissaris heeft gezien, is weggenomen en zal andere foto's toesturen, waaruit nadrukkelijker blijkt tot hoe ver het ging. De voorzitter herhaalt de uitnodiging voor de Nieuwjaarsduik op 1 januari 2009 om 14.00 uur. Het is goed vandaag twee onderwerpen te behandelen. Hierbij is gekozen voor jeugd- en jongerenbeleid en de OV-taxi. De voorzitter stelt voor de fracties de gelegenheid te geven het woord te voeren in volgorde van fractiegrootte, waarop de heer Borghouts vervolgens een reactie zal geven en begrijpt dat dit een ieders instemming heeft.

De heer Dijkstra zegt dat het jeugd- en jongerenbeleid geen onderwerp is dat Burgerbelang heeft ingebracht. Dat neemt niet weg dat spreker bij het besluit hiertoe wel ogenblikkelijk zich heeft afgevraagd wat de provincie op dit terrein doet. Hij heeft op internet gekeken en het viel wat tegen wat hij hierover op de site van de provincie vond. De provincie is belast met de uitvoering van de Wet op de jeugdzorg. Een keer in de vier jaar moet er hierover een beleidsplan worden opgesteld. Spreker vraagt hoe hierover wordt gecommuniceerd met de gemeenten. Spreker heeft binnen zijn fractie gevraagd of de leden weten wat de provincie doet op het gebied van jeugd- en jongerenwerk. Het zou aan zijn fractie kunnen liggen, maar de antwoorden waren minimaal. Wel kan uit de site van de provincie worden opgemaakt dat men zich onder andere bezighoudt met zwerfjongeren. Dat beleid is in 2007 ingezet. Vandaag stond er hierover een artikel in de krant, waaruit bleek dat het heel moeizaam loopt met opvang van deze jongeren in onder andere Den Helder en Alkmaar. Het risico bestaat dat het overwaait naar Heerhugowaard. Er is hierop nu nog wel zicht, de situatie is niet erg, maar kan veranderen. Kortom de vraag is hoe de communicatie is tussen de provincie en de gemeenten op dit terrein, waarbij de provincie uitdrukkelijk een taak heeft en eigenlijk niet precies bekend is wat de zij allemaal op dit terrein doet. Spreker heeft wel gezien dat met betrekking tot de jeugdzorg een wachtlijst bestaat bij de provincie en dat is natuurlijk een reden tot zorg. Spreker vraagt wat de provincie doet aan deze wachtlijst. Verder laat spreker de vragen over aan de fracties die het onderwerp voor deze bespreking hebben ingebracht.

Mevrouw Bunte geeft over de rol van provincie aan dat de financieringsstroom vooral gaat naar de jeugd die wordt toegeleid naar het bureau Jeugdzorg. Straks komt er het bureau voor Jeugd en gezin, waarin het bureau Jeugdzorg ook haar rol zal spelen. De PvdA gaat qua jeugdzorg uit van een beleid dat men aanwezig moet zijn daar waar de zorg ontstaat. Binnen de gemeente moet worden gezorgd voor brede scholen, een buurtnetwerk, een steunpunt Jeugdopvoeding en schoolmaatschappelijk werk. Men moet dit in de hand hebben en het moet zijn op de plek waar de zorg wordt gevonden en de jeugd zich voor een groot deel van de dag bevindt; de scholen. Het schoolmaatschappelijk werk is ook een taak van het bureau Jeugdzorg. Spreekster vraagt hoe de provincie daar in zit. De zorg van de fractie is dat genoemd schoolmaatschappelijk werk straks tussen wal en schip gaat vallen en alle preventieve zorg die er her en der al binnen de gemeente is, voordat een gezin wordt toegeleid naar het centrum Jeugd en gezin, daar naartoe gaat. Dit omdat alles wordt gefocust op dit centrum.

De heer Witte zegt dat in zijn algemeenheid kan worden gesteld dat de jeugdproblematiek toeneemt. Er is meer jeugdoverlast, vandalisme en overlast door hangjeugd. Ook merken begeleiders van kinderen meer gedragsproblemen en grensoverschrijvend gedrag. Hierbij kan worden gedacht aan de problemen met alcohol, het zogenaamde comazuipen en drugsgebruik (op steeds jongere leeftijd). Een landelijke trend is het toenemende cijfer van vandalisme en de klachten over hangjeugd en dat is ook in Heerhugowaard het geval. Heerhugowaard heeft dit op dit moment nog redelijk onder controle. Er wordt gewerkt aan Jongeren in Beeld, buurtnetwerken, projecten in het kader van Kindvriendelijke gemeenten, initiatieven als Helpende Hand en Bemoeizorg. Zaken die naast vele andere maatregelen zijn genoemd in het concept Integraal Veiligheidsplan, waarover gisteravond in de raadszaal een inspraakavond is gehouden. Heerhugowaard groeit snel van dorp naar stad. Het is zaak in te zetten op preventie om grotere problemen en ontsporing te voorkomen. De VVD noemt dan met name het project Bemoeizorg. Dit spreekt de fractie met name aan omdat deze zorg daadwerkelijk in het gezin wordt gegeven en uiteindelijk de verantwoordelijkheid weer wordt teruggelegd waar deze hoort, namelijk bij de ouders zelf.

Er zijn genoeg instanties die hulp bieden, als erom wordt gevraagd, maar deze zorg biedt hulp als het nodig is en ook als deze niet wordt gevraagd. In Heerhugowaard is deze hulp mede met incidentele gelden van de provincie tot stand gekomen. In het kader van preventieve jeugdzorg is het wenselijk om Bemoeizorg permanent onderdeel van de jeugdzorg te maken en zo effectief kinderen voor ergere maatregelen en gevolgen te behoeden. De fractie zou dan ook graag zien dat de provincie ook dat belang ziet en daar structureel gelden voor ter beschikking stelt.

Mevrouw Güse sluit aan bij de VVD. Ook het CDA maakt zich ernstig zorgen over het alcoholgebruik en -misbruik door de jeugd en daar hangen ook de sluitingstijden van de horeca mee samen. Tevens zou de fractie een hardere aanpak willen zien voor wat betreft vernielingen en geweld, maar daarnaast tevens proberen jongeren te betrekken en in te zetten bij activiteiten, zodat zij wat dat betreft ook meer eigenwaarde gaan krijgen. Spreekster is heel benieuwd hoe de commissaris hier tegenaan kijkt.

Mevrouw Van 't Schip zegt dat de HOP een voorstander is geweest van het stimuleren van het op peil houden van voorzieningen voor de jeugd. Heerhugowaard is een Vinex-locatie en aardig uitgebreid. Er is een nieuw zwembad gebouwd, een aantal sportvoorzieningen is vernieuwd en de bibliotheek is uitgebreid. Het gaat hierbij allemaal om voorzieningen bestemd voor de jeugd. Er volgt nog meer, omdat er nog meer jeugd komt. De fractie vindt met name sport en culturele voorzieningen heel belangrijk, omdat zo de jeugd gestimuleerd kan worden zelfstandige en evenwichtige volwassenen te worden. Hiervoor zijn veel middelen nodig. Spreekster vraagt of de provincie hierin een rol kan vervullen zodat Heerhugowaard in de toekomst haar voorzieningen kan uitbreiden en op het niveau van deze tijd kan houden. Er is bijvoorbeeld momenteel geld beschikbaar gesteld voor de aanleg van kunstgrasvelden, maar ook deze kosten veel geld. Er is door andere fracties al gesproken over de overlast en dat baart ook de HOP wel wat zorgen. De situatie in Heerhugowaard kan best nog wel als positief worden gezien. Er is zeker overlast van jongeren, maar het is nog te overzien. De politie heeft de situatie goed in beeld. De overlast is niet altijd op te lossen, maar er is een balans in en dat is goed. Voor de toekomst verwacht men echter dat de overlast zal toenemen. De HOP zou graag zien dat er meer aandacht voor het betrekken van ouders bij dit punt komt. De burgemeester spreekt in dit verband ook altijd over de verantwoordelijkheid van de ouders zelf. Het blijft echter een lastig punt hoe ervoor kan worden gezorgd dat terwijl de gemeente heeft gezorgd voor voorzieningen, ouders zich ook als het niet goed gaat met hun kind (of deze nu 4, 10 of 16 jaar is) verantwoordelijk blijven voelen, zich geroepen voelen iets te doen en naar deze voorzieningen te komen. Is hierin misschien een rol van de provincie weggelegd?

De heer Kwint zegt Heerhugowaard net als alle andere gemeenten jeugdoverlast kent. Er is een regiegroep ingesteld voor een aanpak samen met de politie, het jongerenwerk en de woningbouwcorporatie en dat werkt. GroenLinks vindt het belangrijk dat er voorzieningen voor jongeren zijn. Het is belangrijk dat er jongerencentra zijn die activiteiten organiseren en ontmoetingsplekken in de buitenruimte waar jongeren kunnen hangen. Het belangrijkste is echter nog wel dat jongeren een stem hebben en gehoord worden. Spreker weet dat er bij de Staten een jongerengroep is, waar inspraak mogelijk is. Ook in Heerhugowaard wordt getracht aan de jeugdraad veel aandacht te besteden, waarbij spreker persoonlijk vindt dat de gemeente wat meer actief zou moeten zijn om die groep meer body te geven. Daarnaast vindt de fractie het belangrijk dat er culturele activiteiten plaatsvinden. Er is in Heerhugowaard jaarlijks een Mixtreamfestival, wat provinciaal vanuit het Actieplan cultuurbereik wordt gesubsidieerd. Daar komt echter een einde aan, omdat het project al vier jaar wordt gesubsidieerd. Graag zou GroenLinks zien dat in de toekomst een dergelijk festival ondersteuning blijft krijgen, mede om de jeugd iets anders aan te bieden. Daarnaast is er de jeugdzorg, waarover andere fracties vanmiddag ook al hebben gesproken. Het bureau Jeugdzorg is helaas nog steeds een vrij hoogdrempelige instelling. Het blijft heel lastig probleemjongeren aan te melden, vooral als er sprake is van meervoudige problematiek, zoals drugsproblematiek en problemen in de thuissituatie. Er wordt al snel gewezen naar verschillende instellingen, zoals de Brijderstichting en het bureau Jeugdzorg om de problemen aan te pakken.

Mevrouw Huijboom zegt als laatste spreekster in de rij dat er al veel is gezegd. Toch heeft zij nog een aantal dingen op het lijstje staat. Ook de ChristenUnie maakt zich zorgen over het toenemende drankmisbruik door de jeugd en de schade die dit berokkent. Verder vindt zij het zorgelijk dat vooral jonge ouders die vaak heel onwetend zijn, worstelen met de opvoedingsproblematiek. In de gemeente is al een aantal keren gesproken over de situatie van jonge vrouwen en tienermoeders met kinderen die op straat komen te staan en waarvoor in Heerhugowaard, toch een gemeente met 50.000 inwoners, geen

voorziening is en waarbij de voorziening in de centrumgemeente Alkmaar doorlopend vol zit. Spreekster vraagt of de provincie hierin iets kan betekenen. Raad en college zijn op bezoek geweest in Dordrecht, waar voorzieningen voor jongeren zijn die velen aanspreken. Het centrum voor Jeugd en gezin is al meerdere keren genoemd. De ChristenUnie vindt dat een dergelijke voorziening laagdrempelig moet zijn. Wat kan de provincie betekenen om het systeem, waarbij het nu nog vaak zo is dat voorzieningen langs elkaar heen werken, sluitend te maken, zodat jongeren die nog in ontwikkeling en kwetsbaar zijn, niet tussen wal en schip vallen. Bij het jeugdbeleid wordt vaak gesproken over wachtlijsten. In het uitvoeringsplan Jeugdzorg staat dat nieuwe zorgaanbieders ook al staan zij onder een andere zorginstelling, pas kunnen starten met budget van € 8 miljoen. De ChristenUnie denkt dat dit een heel hoge drempel opwerpt voor nieuwe initiatieven en verzoekt de commissaris daar eens naar te kijken.

De heer Borghouts vindt dat de raad veel punten heeft aangeraakt. De heer Dijkstra heeft de meest expliciete vraag gesteld wat de provincie doet aan jeugdbeleid. Dat is echter de verkeerde vraag. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor het jeugdbeleid. Met de Wmo zijn er expliciet taken van het jeugdbeleid op het bord van de gemeenten gelegd. De provincie moet zorgen dat er jeugdzorg is en dat is wat anders dan jeugdbeleid. Dit laatste is een scala aan onderwerpen. De commissaris zou menen dat heel veel daarvan juist moet verhinderen dat kinderen in de jeugdzorg komen. Hierbij kan worden gedacht aan preventieve maatregelen, maar ook aan voorzieningen zoals de heer Kwint heeft geschetst. Daarmee wil de commissaris niet zeggen dat de provincie de gemeenten maar laat spartelen. De praktijk wijst anders uit. Dat zou de heer Dijkstra kunnen weten. De praktijk wijst uit dat de provincie op verschillende gebieden haar subsidie-instrument gebruikt en ook de kennis die er is, ter beschikking stelt aan de gemeenten dan wel aan de gezamenlijkheid van gemeenten in de regio. Dat is niet op papier, dat is de praktijk. Vorige week bijvoorbeeld heeft er een regionaal overleg in Alkmaar plaatsgevonden met de verantwoordelijke bestuurders over jeugdbeleid en jeugdzorg. Dat is ook een van de belangrijke taken die de provincie ziet; het bijeenroepen van gemeenten om regionaal te kijken wat aan een vraagstuk wordt gedaan. Jeugdzorg is een vraagstuk wat absoluut gemeentee overstijgend is voor een gemeente als Heerhugowaard met 50.000 inwoners maar ook voor Alkmaar. De provincie bevordert via het PBOJ. (Provinciaal Bestuurlijk Overleg Jeugd) de totstandkoming van zorgstructuren bij het basis en voortgezet onderwijs met een subsidieregeling. Er is vanmiddag een paar keer gesproken over het centrum voor Jeugd en gezin. De provincie stimuleert het dat de opvoedingsstimulering samen met deze centra tot stand komt en heeft extra geld uitgetrokken voor een investeringsimpuls.

De provincie heeft zo'n € 300.000 op de provinciale begroting uitgetrokken voor zwerfjongeren. Verder is dit punt in 2006 vanuit de provincie opgepakt, omdat de steden dit onvoldoende deden. De grote steden zijn bij elkaar geroepen om te spreken over het probleem zwerfjongeren waaraan de gemeenten iets moeten doen. Uiteraard heeft de provincie geld uitgetrokken om het een en ander te vergemakkelijken en dat is ook haar taak. Het gaat namelijk nogmaals gezegd om gemeentelijk beleid. Als men de mening van de VNG hierover kent en het daarmee eens is, moet men de provincie zelfs verbieden ook maar iets te doen. Daar trekt de provincie zich echter niets van aan, omdat zij weet dat men het samen beter kan dan elke gemeente op zichzelf. Een van de hoofdtaken van de provincie wat de commissaris betreft, is om de regio samen te binden voor zover deze dit al niet doet. De provincie is subsidiair en dat zou met name het CDA moeten aanspreken.

Er is vanmiddag over Bemoezorg gesproken. Daaraan heeft de provincie een bijdrage geleverd. De commissaris zal de vraag of de bijdrage structureel kan worden, meenemen naar het college. Vanuit de gedachte dat het gaat om de zorg van gemeenten, denkt hij niet dat de vraag gehonoreerd zal worden. De provincie zet op, stimuleert en daarna kunnen de gemeenten de zaken heel goed zelf doen.

Het drankprobleem is vanmiddag genoemd en daarover heeft de commissaris met het college eerder deze middag ook gesproken. Hij heeft begrepen dat Heerhugowaard min of meer wacht met een uitgebalanceerd beleid op wat zich in West-Friesland ontwikkelt. Daar is men heel hard bezig om regionaal een anti-drankbeleid te formuleren en in te voeren. Het zou wellicht nuttig zijn als Heerhugowaard (aan de rand van West-Friesland) beziet om hierop aan te sluiten. Er is verder vanmiddag ook over één groot partycentrum met bevoorrechte sluitingstijden gesproken. Als wordt gepleit voor een hardere aanpak van vernielende en overlastgevende jeugd dan begrijpt de commissaris zo'n pleidooi, maar dat is werkelijk gemeentelijk beleid. Hij wil daar ook niets over zeggen, behalve dat er wellicht sprake zal zijn van minder overlast als er voorzieningen zijn zoals door de heer Kwint zijn geschetst. Er is natuurlijk een samenhang in preventie en repressie en deze zaken kunnen niet los van elkaar worden gezien.

Over sportvoorzieningen kan de commissaris heel kort zijn. De provincie geeft hieraan noch geld voor opbouw noch geld voor beheer. Er is wel een door de provincie opgezet sportbureau dat stimuleert, helpt en zijn deskundigheid die groot is, ter beschikking stelt.

De commissaris beaamt hetgeen is gezegd over meer verantwoordelijkheid voor ouders. Ook daar zal anders dan de kennis die er is, niet meer door de provincie worden ingebracht. De commissaris voelt zich wat een repeterende grammofoonplaat, maar het een ander volgt echter uit de taken van de provincie en van de gemeente.

De commissaris heeft tijdens de lunch het college gevraagd of Heerhugowaard een samenhangend jeugd- en jeugdzorgbeleid heeft. Er zijn nogal wat instellingen die zich bemoeien met gezinnen en met jeugd. Het is niet altijd zo dat hun beleid en werkwijze op elkaar zijn afgestemd. De commissaris komt in gemeenten en deelgemeenten waar hiertoe heel goede aanzetten zijn gemaakt. Men werkt eraan om de mensen van de verschillende instellingen per cliënt aan één tafel te krijgen. Dat moet op den duur de weg zijn. Het kan ook zijn dat de verschillende instellingen samengetrokken moeten worden, maar misschien zijn er wel teveel. Er is gesproken over wachtlijsten. Iedereen kent de geschiedenis. Vanaf 2005 is de provincie hiervoor verantwoordelijk en is deze taak vergezeld van een flink bedrag overgedragen vanuit het rijk, waarbij sprake was van gigantische wachtlijsten. De provincie heeft vanaf het begin € 3 miljoen extra bijgevoegd, omdat zij de wachtlijsten wilde wegwerken. Dat is vrij goed gegaan, maar in de loop van 2007 werden de wachtlijsten die bijna waren weggewerkt, weer groter. Dit was landelijk en ook in Noord-Holland het geval. Er is wel gezegd dat goede voorzieningen ook mensen aantrekken. De provincie heeft er opnieuw extra geld voor uitgetrokken en zij hoopt dat de wachtlijsten weer zullen afnemen. De commissaris geeft aan dat als de bureaus Jeugdzorg niet goed functioneren, de provincie niet zal schromen om extra maatregelen te treffen, waarbij hij als voorbeeld West-Friesland noemt, maar ook elders zit men er dicht op.

De voorzitter constateert dat er een belangrijke vraag is teruggesteld aan de raad, namelijk of er in Heerhugowaard een samenhangend jeugd en jeugdzorgbeleid is. Het is interessant hierover iets van de raadsleden te vernemen. Wellicht kunnen zij hierover in de tweede termijn iets zeggen. De afgelopen jaren zijn behoorlijk wat nieuwe ontwikkelingen in Heerhugowaard opgepakt. Bemoeizorg loopt sinds 1 januari 2008. Er wordt in Heerhugowaard een centrum voor Jeugd en gezin opgezet. Aan de leerplicht wordt al jaren veel aandacht besteed. Het is ook voor dit college en deze raad een uitdaging ervoor te zorgen dat jongeren of op school zitten of werken. Er zijn veel sportvoorzieningen. De Waerdse Tempel is van start gegaan. Het Kompleks draait en verder worden er evenementen waaronder Mixtream georganiseerd. Verder heeft de gemeente een regisseursfunctie in diverse zaken, zoals in de jongerenproblematiek met als voorbeeld de JOP's (Jongeren Ontmoetingsplaatsen) met overleg tussen alle partijen als het een en ander niet goed loopt en het inzetten van acties om het een en ander wel goed te laten verlopen. De vraag is of het pakket in de ogen van de raadsfracties voldoende is.

De heer Dijkstra zegt dat in het verleden er de Welzijnswet was met een keurige opsomming van alle taken van de gemeenten en van de provincie. Deze wet bestaat niet meer en de provincie is belast met de uitvoering van de Wet op de jeugdzorg. Spreker kan zich daarom ook levendig voorstellen dat de commissaris nu zegt dat het jeugdbeleid in handen van de gemeenten ligt en de provincie de jeugdzorg doet. Dat neemt niet weg dat spreker op de site van de provincie heeft gelezen "*De provincie kijkt echter graag verder dan haar wettelijke taak op het gebied van de jeugdzorg. Om goede ontwikkeling- en ontplooiingsmogelijkheden voor jongeren te realiseren is naar onze mening integraal jeugdbeleid nodig*". Dan rijst even de vraag integraal met wie. Spreker zijn zorg in de eerste termijn zat wat in het feit dat de afstemming niet zo zichtbaar is, althans niet voor raadsleden. Het kan best zijn dat er tussen het provinciaal en gemeentelijk college regelmatig overleg is, maar voor de raadsleden is niet echt zichtbaar welke taken de provincie op zich neemt en welke taken voor de gemeente zijn. Het is natuurlijk niet goed als beide instanties bepaalde taken uitvoeren zonder van elkaar te weten wat men doet. Daarom heeft spreker gevraagd hoe de commissaris denkt over de communicatie en of het wellicht wenselijk is dat deze wordt verbeterd. De provincie maakt een keer in de vier jaar een beleidsplan op het gebied van jeugdzorg. Het is wellicht goed als de provincie er zorg voor zou dragen dat dit beleidsplan ruimschoots ter kennis wordt gebracht van raadsleden, zodat zij weten wat de provincie van plan is en hoe een gemeente daarop kan inhaken om te komen tot een goed, integraal, samenhangend beleid. Dat was spreker zijn oproep in eerste instantie en hierin is hij misschien niet helemaal duidelijk geweest. Hij hoopt dat dit nu in de tweede termijn wel het geval is.

Mevrouw Bunte is het ermee eens dat het jeugdbeleid ligt bij de gemeente en zolang dat zo is, kan er maatwerk worden geleverd, omdat duidelijk is welke prioriteiten er liggen. Spreekster vindt dat Heerhugowaard een heel eind is gevorderd en heel goed maatwerk kan leveren op diverse gebieden. Bemoeizorg is een goed voorbeeld van zorg op maat. Straks komt er het centrum voor Jeugd en gezin, een laagdrempelige voorziening dat hopelijk geen bureaucratisch gebeuren wordt. Kan de gemeente de provincie houden aan haar ondersteuning voor dat maatwerk binnen de gemeente? Er is ondersteuning nodig bij de Bemoeizorg en het is nodig dat het bureau Jeugdzorg het schoolmaatschappelijk werk kan blijven uitvoeren. Een ander voorbeeld van maatwerk is de VMBO-Cool voor schoolverlaters. Allemaal eerste stappen voordat ouders worden toegeleid tot het centrum voor Jeugd en gezin. Het is een zorg voor de PvdA dat de inzet behouden blijft. De gemeente heeft daarbij de provincie gewoon nodig.

De heer Witte geeft aan dat de VVD tevreden is met het brede scala van maatregelen dat er is in Heerhugowaard. De hele teneur is dat Heerhugowaard op de rand staat, het nu nog goed gaat, maar wat komt er door de verstedelijking nog op de gemeente af. Vandaar dat er is ingezet op de Bemoeizorg, een preventieve voorziening. Als men op een drempel staat, is "het voorkomen van" heel belangrijk. De fractie heeft daarom gevraagd of de gelden structureel door de provincie kunnen worden bijgedragen. Zij had uiteraard niet verwacht dat de commissaris ter plekke hierover een beslissing zou nemen. Zij vraagt hem dit punt mee te nemen. De commissaris heeft aan de ene kant gezegd dat het ging om een stimuleringsbijdrage, waarna het de verantwoordelijkheid is van de gemeente zelf. Aan de andere kant meent spreker te hebben begrepen dat de gemeente Alkmaar wel een structurele bijdrage krijgt. De gemeente Heerhugowaard verstedelijkt en daarom bepleit de fractie bij de commissaris zich hard te maken voor een structurele extra bijdrage voor de gemeente Heerhugowaard.

De heer Botman zegt dat er vanmiddag wordt gesproken over voorzieningen voor de jeugd en met name de financiering hiervan. Spreker zou ook graag aandacht voor het beleid en hoe hiermee wordt omgegaan willen vragen. Het is zo dat de jeugd met alcohol maar ook met andere excessen zijn eigen weg vindt, maar dat de bestuurlijke organisaties wat achterblijven met beleid. Spreker denkt in dit verband bijvoorbeeld aan de sluitingstijden van de horeca. De horeca pleit voor verruiming van de sluitingstijden. Onlangs echter is er door twee moeders middels een actie aandacht gevraagd voor het meer tijdig uitgaan en het meer tijdig weer naar huis komen van de jeugd. Hiervoor is in de Tweede Kamer tot nu toe weinig aandacht geweest. In Heerhugowaard wordt gesproken over "de kindvriendelijke gemeente" en over een gemeente met veel jeugd. Spreker vindt dat de organisaties meer en nadrukkelijker moeten worden aangezet tot het eerder open gaan en sluiten van de uitgaansvoorzieningen. Op dit moment heeft de jeugd de toekomst bijna zelf in de hand, maar dan wel in de avond en in de nacht met alle consequenties van dien. Spreker vindt dat de actie van de moeders die inmiddels met zo'n 60.000 tot 70.000 handtekeningen steun heeft gekregen, meer steun moet worden gegeven.

Mevrouw van 't Schip dankt de commissaris voor de antwoorden. In Heerhugowaard is er inderdaad voornamelijk angst voor wat haar nog te wachten staat bij de verstedelijking. De commissaris heeft aangegeven dat de provincie de gemeenten niet zozeer in gelden, maar wel in kennis en adviezen kan ondersteunen. Dat is misschien iets waar de gemeente meer gebruik van zou kunnen maken en een voorbeeld zou kunnen nemen aan hoe het in de grote steden is geregeld, zodat de gemeente hierin wat meer preventief kan zijn. De raad moet dit meenemen.

Heerhugowaard heeft het jeugdbeleid best wel op een rijtje. Spreekster noemt als voorbeeld de sluitende aanpak 0-18 jarigen, een beleidsvorm die duidelijk op papier staat, maar waarbij soms nog wel vraagtekens kunnen worden gezet hoe het een en ander in de praktijk werkt. De commissaris heeft aangegeven dat men niet moet verwachten dat alles altijd goed op elkaar is afgestemd. Dat kan voor de raad een punt zijn waarnaar nauwkeuriger zou moeten worden gekeken om hierin verbeteringen te bewerkstelligen. Misschien kan de provincie de gemeente hierin wel wat ondersteunen.

Dan nog een ander punt. In Heerhugowaard bestaat als snelgroeiende gemeente behoefte aan meer evenementen voor de jeugd en dan loopt men toch wel aan tegen heel wat regelgeving, zoals bijvoorbeeld het aanvragen van vergunningen. Aan de ene kant goed vanwege veiligheid, overlast enz. maar aan de andere kant is het best moeilijk hierin een evenwicht te vinden. Spreekster zou de commissaris willen meegeven of de provincie misschien kan meedenken hoe hiermee wat gemakkelijker zou kunnen worden omgegaan.

De heer Kwint denkt dat er in Heerhugowaard over het algemeen een goed integraal jeugdbeleid is en dat er goede initiatieven worden genomen. Spreker heeft al eerder gezegd dat de aanpak van de hangjeugd goed op de rails staat. Tegelijkertijd zou er wel wat meer tolerantie van de mensen mogen worden gevraagd. Heel vaak wordt het op straat hangen van jeugd bij voorbaat al als overlast ervaren, terwijl er feitelijk nog niet veel aan de hand is. De raad zou hierin ook wat meer naar buiten kunnen treden en bij gesprekken met mensen hen vragen ook oog voor de jeugd te hebben. Zij hebben immers ook het recht op straat aanwezig te zijn of op een pleintje elkaar te ontmoeten zonder dat hierbij sprake van overlast hoeft te zijn. Op het gebied van activiteiten kan Heerhugowaard nog meer. Spreker krijgt vaak te horen dat het jongerencentrum Het Kompleks wat meer open zou kunnen of dat er hier meer activiteiten zouden kunnen worden ondernomen. Spreker denkt dat nu Heerhugowaard meer gaat verstedelijken, de gemeente zeker een vinger aan de pols moet houden of er voldoende voorzieningen zijn. Op het moment dat zij daarin achterblijft, worden de problemen gecreëerd. Het is dan logisch dat jongeren op straat gaan staan, misschien vervelend worden en dan ongewild een zorgstructuur worden ingeduid. Daar moet de gemeente zwaar voor waken. Spreker wil bij het jeugd- en jongerenbeleid niet al te zeer praten over de zorgkant, dat is namelijk de andere kant van het verhaal en een heel andere tak. De Welzijnswet is opgenomen in de Wmo. De gemeente heeft een duidelijke taakstelling in de aanpak en er is hierover een goed beleid opgezet. De Wet op de jeugdzorg is een heel andere kant. Raad en college zijn op excursie in Dordrecht geweest, waar zij een heel goed werkend model hebben gezien hoe in probleemwijken met probleemjongeren door de jeugdzorg en andere zorginstellingen problemen voor de toekomst worden getracht te voorkomen. Daar moet men in Heerhugowaard in de toekomst ook wat meer naar kijken en ook hoe hierin met de provincie kan worden samengewerkt.

Mevrouw Huijboom vindt het jeugdbeleid in Heerhugowaard ook heel goed. Spreekster zou nog graag horen hoe de commissaris denkt over een voorziening voor jonge mensen (vooral met kinderen) die op straat dreigen te komen en vindt dit zelf bij het jongerenbeleid horen. Als de kinderen niet worden beschermd is de vraag waar zij terecht komen. Tot slot vraagt zij of de commissaris nog enige invloed kan hebben op de reclameboodschappen op televisie aangaande het gebruik van alcohol, die vroeg in de avond worden uitgezonden. Het doel van reclame is het zien en in dit geval het doen drinken.

De voorzitter wil iets toevoegen aan het betoog van de heer Botman en mevrouw Huijboom. Er is gisteravond gesproken over het integraal veiligheidsbeleid in Heerhugowaard en dit lijkt in de richting te gaan van vroegere sluitingstijden. De voorzitter is door zijn collega uit Hoorn vanmorgen op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen in West-Friesland. Er zal daar waarschijnlijk in juni een besluit worden genomen over het terugdraaien van sluitingstijden. Daar wordt stevig op ingezet. De voorzitter is daar ook een voorstander van en wil dit koppelen aan de discussie in Heerhugowaard. Hij merkt vaak bij overleggen met Horeca Nederland of de horeca in Heerhugowaard dat er gelijk over belangen wordt gesproken en niet over de normen in de maatschappij of wat goed is voor jongeren. Er wordt gelijk gezegd "als de sluitingstijden worden vervroegd, dan gaan ze nazuipen" en eigenlijk is de discussie dan gesloten. Dit terwijl de voorzitter het van verschillende kanten, waaronder de gezondheidskant zou willen bekijken, zoals het feit dat jongeren bijvoorbeeld de volgende dag laveloos in bed liggen. De vraag aan de commissaris zou eigenlijk zijn hoe hij staat in de hele discussie en of het mogelijk is zich hierin iets meer te positioneren. Hiermee zou de discussie voor de burgemeesters een niveau hoger worden geschaard.

De heer Borghouts zegt dat het betoog van de heer Dijkstra duidelijker is geworden, maar het integraal jeugdbeleid ligt op gemeentelijk niveau. Iets anders is het overleg tussen provincie en colleges over deze zaken. Dat de raadsleden daarover niets horen, ligt niet echt aan de provincie. Het college is de gesprekspartner van de raad. De commissaris zou menen dat naast alle voorlichting die de provincie op papier en op de website geeft, het college de eerst aangewezen gesprekspartner voor de raad is op dit terrein. Het is een persoonlijke opvatting, maar deze is te verdedigen.

De commissaris constateert dat er nog activiteiten bij kunnen, maar dat de raad behoorlijk tevreden is over de voorzieningen. Het gaat over de praktijk en wat er hiermee wordt gedaan. Dan komt men op de problemen die in de eerste termijn zijn behandeld en niet behoeven te worden herhaald. Hij begrijpt heel goed dat het nu goed gaat in de gemeente, maar de angst is of het goed blijft gaan. Heerhugowaard wordt een stad en de jeugd groeit. Dat geeft aparte problemen. Hij is ervan overtuigd dat dit de gemeente de komende 5 tot 10 jaar zal blijven bezighouden.

Er is gesproken over de regels. Dat heeft ook gespeeld bij De Waerdse Tempel. De commissaris is er bijna zeker van dat het meestal gaat om gemeentelijke regels, die vaak zijn geënt op wettelijke regels. In zijn algemeenheid is het zo dat er niet meer regels moeten zijn dan strikt noodzakelijk en waarvan het nut aan te wijzen is. De commissaris is zelf wel van opvatting dat er na de explosie in Enschede en de brand in Volendam in Nederland buitengewoon snel teveel regels zijn neergelegd om de veiligheid te verhogen. Het is hierbij echter de vraag of deze regels de veiligheid verhogen of dat hiermee de illusie wordt geschapen dat het veilig is. Hij is persoonlijk van mening dat deze illusie wordt geschapen en dat men op de terugweg moet. Het is zo langzamerhand een algemene klacht dat er teveel regels zijn, waarbij de commissaris als voorbeeld noemt hoe een rampenbestrijdingsplan eruit moet zien. Hij kan het niet anders formuleren dan dat dit een heel groot papieren circus is, wat absoluut op de schop zal gaan. Het gaat om veel papier. Als er een ramp is, is het goed dat er is geoefend aan de hand van allerlei draaiboeken, maar dan worden de papieren niet gebruikt. De commissaris heeft deze mening als eerste al geventileerd bij de vorige minister van Binnenlandse zaken, maar hij vindt gehoor bij de huidige minister Ter Horst. Zij zet natuurlijk geen streep onder alles. De commissaris zou dat ook niet willen, maar het kan eenvoudiger zonder onaanvaardbare risico's.

Mevrouw Huijboom heeft twee vragen gesteld. Het is zo dat de commissaris niets kan doen aan de reclame op de televisie. Voorzieningen voor jonge vrouwen met kinderen is in zijn ogen een zelfde soort voorziening als de wegloophuizen en dergelijke, waarvan hij zich ook kan voorstellen dat mevrouw Huijboom daar vanuit haar politieke richting geen voorstander van is. Er is op dit vlak een probleem. Er zijn te weinig voorzieningen in Nederland voor mensen die op straat komen te staan. Ook de Blijf van mijn lijfhuizen zijn niet toereikend. De commissaris neemt de vraag hierover mee of er aan dit probleem iets kan worden gedaan én als er niets aan kan worden gedaan de provincie kan optreden als intermediair in de richting van het ministerie. Het is een belangrijk punt.

Dan tot slot het drankmisbruik, de sluitingstijden en de vraag of de provincie zich hierin iets meer kan positioneren. De commissaris heeft er behoefte aan om bij dit onderwerp altijd aan te geven dat het gaat om een tot vijf procent van de jeugd en niet om het overige percentage van 95 procent van de jeugd. Hiervoor zijn de voorzieningen wel belangrijk, omdat zij anders misschien toch uitglijden. Het drankprobleem is groot. In West-Friesland zegt men dat het hier het grootste probleem is, maar in bijvoorbeeld de Achterhoek en meerdere gebieden wordt ook "gezopen". Het is een groter probleem in de dorpen in West-Friesland dan in de grotere gemeenten als Hoorn, Medemblik en Enkhuzen. Dit hebben metingen uitgewezen. Het zegt echter wel iets. Juist op het platteland ontbreken de voorzieningen, waarover de heer Kwint heeft gesproken. Het is een kleine aanwijzing dat voorzieningen wel kunnen helpen. Ter gelegenheid van een bezoek aan Schagen enkele maanden geleden was er een brede discussie tussen horecaondernemers, onderwijzers, ouders, maatschappelijk begeleiders, de Brijderstichting, enzovoorts. Hierbij was opvallend dat men elkaar liet uitspreken en dat men naar elkaar luisterde. De horecaondernemers bepleitten hun punten, maar gaven niet gelijk aan dat zaken niet konden. Het was een nuttige bijeenkomst. Het zou het proberen waard zijn in Heerhugowaard. De commissaris is echter altijd beschikbaar om mee te praten. Hij heeft bij genoemde gelegenheid overigens ook gepleit voor een sluitingstijd van 02.00 uur. Verder vindt hij de actie van twee Friese moeders meer dan goed.

De voorzitter vindt dit heel goed om te horen. De voorzitter concludeert dat over het algemeen wordt gevonden dat het jeugd- en zorgbeleid in Heerhugowaard behoorlijk op niveau is en dat dit hier en daar bijvoorbeeld ten aanzien van openstellingen het beleid aanpunting behoeft. Met de enorme groei die Heerhugowaard doormaakt blijft er wel zorg of het huidige niveau kan worden gehandhaafd. Hiervoor is ook de Nota integraal veiligheidsbeleid die de komende maand zal worden afgetikt. Verder neemt de commissaris een aantal punten mee en concludeert de voorzitter dat er een vruchtbare discussie is gevoerd.

De voorzitter stelt het tweede onderwerp, de OV-taxi aan de orde en geeft de heer Mertens, die dit onderwerp heeft ingebracht, gelegenheid tot het geven van een toelichting.

De heer Mertens geeft aan dat ook de VVD dit onderwerp heeft ingebracht. De HOP heeft in haar verkiezingsprogramma staan dat verbetering van de infrastructuur rondom Heerhugowaard meer dan noodzakelijk is. Wat dit betreft wordt zij redelijk bediend, waarbij spreker verwijst naar de ontwikkeling van de N242, de Westfrisiaweg en het doortrekken op termijn van de Oosttangent. De fractie is echter teleurgesteld over de ontwikkeling van de OV-taxi. Deze had juist een stimulans voor ouderen en minder validen moeten zijn, om zich goed en veilig in de regio te kunnen verplaatsen. De fractie beseft dat

het voor de doelgroep belangrijk is mee te kunnen doen aan de gewenste sociale cohesie in de samenleving. In plaats van stimulerend wordt de OV-taxi door de doelgroep als erg negatief beoordeeld en zoekt zij toch nog naar andere mogelijkheden, die er helaas haast niet of niet altijd betaalbaar zijn. Iedereen kent gevallen dat de OV-taxi te laat of te lang onderweg is en de reiziger te laat voor een rouwdienst, bruiloft van een kleinkind of iets anders komt. Dit komt regelmatig voor en er kan dus ook niet over incidenten worden gesproken. Ook reistijden van 3½ uur voor 90 km komen regelmatig voor. Er wordt vaak van hot naar her gereden, omdat de chauffeur tussentijdse opdrachten krijgt. Door de lange reistijden is soms een extra sanitaire stop nodig en dit alles bij elkaar leidt tot gefrustreerde chauffeurs, die vol zitten met opdrachten en hun taak niet meer adequaat kunnen uitvoeren. Spreker vraagt of het mogelijk is dat de provincie op korte termijn maatregelen treft zodat de OV-taxi daadwerkelijk kan bijdragen aan een goed, veilig vervoer voor ouderen en minder validen in de samenleving.

De heer Witte wil aansluitend benoemen dat de provincie onlangs een onderzoek heeft gedaan naar de OV-taxi. De VVD is benieuwd wat er uit de resultaten kan worden geleerd, wat er daadwerkelijk naar aanleiding van de resultaten zal worden ondernomen en of de gemeente hierin nog een rol kan spelen.

De heer Borghouts beaamt dat het met de OV-taxi niet goed gaat. Er zijn teveel klachten over te lange ritten, te laat, enzovoorts. Er zijn in elk geval twee aanwijsbare oorzaken. Ten eerste zijn er landelijk te weinig chauffeurs die mogen rijden. De wetgeving is gewijzigd en niet alle chauffeurs kunnen en mogen hierdoor meer rijden. Ten tweede (en dat hebben metingen uitgewezen) was er regionaal sprake van vele en langdurige wegwerkzaamheden, zoals de aanpassing van de N242. Dat punt zou op korte termijn moeten zijn opgelost. Het OV-taxicontract loopt in december 2008 af. Er zijn met de gemeenten gesprekken gevoerd over aanpassingen in het plan van eisen voor de Europese aanbesteding voor het nieuwe contract wat in de maand december in werking moet treden. Dit bestuurlijk overleg heeft in november plaats gehad. Hieruit is gekomen dat alle gemeenten in de regio akkoord zijn met een voortzetting van het opdrachtgeverschap door de provincie. Onder handhaving van de huidige klachtenregeling is de gemeenten gevraagd en dit is toegezegd maandelijks de klachten (aantal en aard) per gemeente bij de provincie neer te leggen. Dit om sneller te kunnen bijsturen. De commissaris geeft tot slot aan dat de acht Noordkop gemeenten zich momenteel beraden of zij zullen blijven participeren in de OV-taxi.

De heer Mertens zegt dat het misschien raar klinkt, maar hij is blij dat de problemen bij de provincie bekend zijn. Spreker vindt het sterk dat de klachten maandelijks bij de provincie terecht zullen komen, zodat er daadwerkelijk kan worden opgetreden. Hij neemt aan dat na de reconstructie het vervoer wat zal verbeteren, maar heeft stellig de indruk dat de werkdruk bij de OV-taxi te hoog is en er teveel tussendoor moet worden gedaan. Misschien kan er nog een keer goed naar de opdrachtverlening worden gekeken.

De heer Witte dankt voor de beantwoording.

De heer Koppelaar zegt dat de commissaris heeft gesproken over de problemen rond de randweg, maar deze zijn er al jaren. De randweg is inderdaad een van de oorzaken, maar de problemen zijn niet ontstaan door de reconstructie van de randweg. Spreker werkt met de mensen die slecht mobiel zijn en gebruik moeten maken van de OV-taxi. Hij wil geen litanie geven wat er allemaal in de praktijk gebeurt, maar hoopt namens de mensen wel dat als straks de opdracht aan een bedrijf wordt gegund, de mogelijkheid bestaat om in te grijpen. Spreker wijst in dit verband op het contract over de buslijnen, waarbij er bij het opheffen van een lijn geen mogelijkheid is dit op een andere wijze bekwaam in te vullen.

De heer Borghouts beaamt dat er meer oorzaken zijn en ook dat de chauffeurs tussentijds opdrachten krijgen. De twee genoemde zaken zijn echter duidelijke oorzaken en hierin kan verbetering plaatsvinden. Ingrijpen in de huidige contacten is mogelijk. De commissaris weet niet of bekend is hoe het is gelopen met de OV-taxi in Kennemerland-Zuid. De onderneming is bedankt voor haar inspanningen en het contract is overgegaan naar Connexxion. De provincie schroomt dus niet bij ernstige gebreken het contract te beëindigen. De commissaris zal de punten nog een keer aan gedeputeerde Mooij overbrengen, maar laat nogmaals weten dat de provincie er alles aan doet om de kwaliteit beter te laten zijn.

De voorzitter geeft aan dat hiermede een einde is gekomen aan het gesprek met de raad en vraagt of de commissaris nog iets tegen de raad wil zeggen.

De heer Borghouts is het opgevallen dat het dagelijks bestuur enthousiast samenwerkt en geeft de raad het advies hier zuinig op te zijn. Hij dankt de raad voor het gesprek. Heerhugowaard is een goede gemeente waar het naast alle gebreken goed toeven is.

Er is nu geen tijd voor, maar meestal eindigt de commissaris een gesprek als dit met de vraag wat het grootste politieke probleem is, waarop de coalitie en de oppositie dan niet altijd gelijk op antwoorden.

Mevrouw Van 't Schip wil als waarnemend voorzitter van de raad de commissaris van de Koningin namens de raad hartelijk dank zeggen dat deze tijd heeft vrijgemaakt om naar de raad te komen luisteren. De heer Borghouts is altijd van harte welkom in Heerhugowaard en de raad houdt hem graag op de hoogte van wat er in de toekomst in de gemeente gaat spelen. De angst die er wat is, is naar voren gebracht, maar er is niet alleen angst. Er zijn veel mooie dingen en er is veel vertrouwen in de toekomst.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 16.35 uur het gesprek.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Heerhugowaard d.d. 25 maart 2008.

de raadsgriffier,

de voorzitter